

UVELJAVITEV samoupravnih pravic

DELOVNE ENOTE NAJ SAME ODLOČAJO O DELITVI DOHODKA, UPORABI SREDSTEV, ORGANIZACIJI DELA IN MEDSEBOJNIH ODNOSIH

Na aprilskih zborih delovnih ljudi v našem podjetju so se vsi naši delavci seznanili z novim pravilnikom o delitvi čistega dohodka za leto 1965. Zbori so bili 3. in 5. aprila na raznih krajih — za več enot ali sektorjev skupaj.

Ob prvih zborih delovnih ljudi v naši tovarni, ki so se zbrali decembra lanskega leta med zasedanjem VIII. kongresa ZKJ, smo v našem časopisu zapisali, da so bili naši delavci veseli spoznanja in priznanja, da s takšno obliko neposrednega sodelovanja pri oblikovanju smernic za naše delo postajajo zares samostojni upravljalci našega podjetja. Izrazili smo hkrati njihovo željo, naj bi ti zbori pomenili začetek in uvod v stalno in kar najbolj neposredno obveščanje kolektiva o vseh dogodkih in sklepih, ki so za našo delovno skupnost in njen razvoj kakorkoli pomembni, saj se bodo naši delavci le tedaj lahko uspešno in pozitivno vključevali v skupna prizadevanja, če bodo sproti vedeli, pri čem so in za kaj gre. Tudi naši delovni ljudje vse bolj in bolj spoznavajo, da je njihova usoda odvisna pravzaprav le od njih samih in da bo njihov kruh dejansko tak, kakor si ga bodo sami rezali.

Ta spoznanja in razpoloženja naših delovnih ljudi je medtem priznala tudi naša nova zakonodaja, predvsem z novimi temeljnimi zakoni o podjetjih, delovnih razmerjih, skrajševanju delovnega časa in še nekaterih drugih, katerih določila se vsklajujejo z novo ustavo: ta je delavcu-samoupravljalcu tudi formalno priznala pravice, ki so se v vsakdanjem življenju že uveljavile kot nova smer v gospodarjenju z družbenimi sredstvi, določanju organizacije dela in medsebojnih odnosov.

Na teh temeljih novega razvoja bodo zbori delovnih ljudi tudi v prihodnje ena izmed najbolj očitnih oblik neposrednega sodelovanja članov našega kolektiva pri upravljanju podjetja in določanju njegove »poslovne politike«. V pogledu uveljavljanja popolnejšega samoupravljanja je novost v novem zakonu o podjetjih med drugim v tem, da dobe delovne enote več samoupravnih pravic, kakor so jih imele doslej. Zakon postavlja kot načelo pravice delovnih ljudi v delovnih enotah, da odločajo o delitvi dohodka, uporabi sredstev in razpolaganju z njimi, o organizaciji dela in medsebojnih odnosih. Novi zakon o delovnih razmerjih pa jim daje še nešteto drugih pravic, ki bodo našle svojo pravo podobo v ustrezno usklajenem statutu podjetja — tej njihovi temeljni listini, ki si jo bo vsako podjetje v okviru zakonskih določil pri-krojilo po svojih posebnih potrebah.

Izhajajoč iz upoštevanja teh potreb in v skladu z določbami statuta naše delovne organizacije in ustreznimi zakonskimi določili je DS podjetja na svoji 11. redni seji dne 26. II. 1965 sprejel pravilnik o delitvi čistega dohodka. Z njim naj bi se seznanili vsi člani kolektiva kar najbolj neposredno. Zato so bili 3. in 5. aprila t. l. sklicani delavci iz vseh delovnih enot in sektorjev na nove zbere delovnih ljudi, na katerih so vodilni funkcionarji tolmačili bistvena določila novega pravilnika.

Naši delavci so povsod z zanimanjem sledili njihovi razlagi, čeprav je bil pravilnik že pred sprejetjem v razpravi v vseh obratnih delavskih svetih in tudi razobešen. Iz razlag govornikov pa so lahko bolj nazorno in neposredno povzeli, v čem je bistvo novega sistema o delitvi čistega dohodka, ki pomeni v marsičem pravi preobrat v primerjavi z dosedanjjo prakso. Kriteriji, po katerih se bo odslej določal uspeh vsake proizvodne enote in sektorja, bodo bistveno vplivali tudi na določanje osebnih dohodkov po enotah in sektorjih, saj bodo ti izhajali odslej le iz osebne ustvarjalnosti in prizadevnosti vsakega posameznika in njegove delovne enote, vtem ko bodo »tarifne postavke« kot pavšalizirani prejemki vse bolj izgubljale svoj pomen — tudi v zavesti delavcev. Čeprav pravilnik o delitvi osebnih dohodkov še ni izdelan, je z novim pravilnikom o delitvi čistega dohodka tudi za osebne dohodke jasno začrtana smer za popolno uveljavitev glavnega načela: **Vsakomur po njegovem delu!** Seveda bo ta sistem lahko dokončno uveljavljen šele, ko bo do kraja izvedena tudi analitična ocena delovnih mest, ki je sedaj

v teku in o kateri poročamo na drugem mestu. Prav tako objavljamo posebej tudi prikaz glavnih določil in novosti novega pravilnika o delitvi čistega dohodka.

Na zborih delovnih ljudi smo sicer povsod — razen na zboru delavcev iz sektorjev — pogrešali več diskusije in več prizadetosti navzočih za razpravo o posameznih konkretnih vprašanjih. Debata na sestanku delovnih tovarišev iz sektorjev pa je navrgla nekaj konkretnih vprašanj, o katerih bo treba pred kolektivom še spregovoriti, kakor npr. vprašanje o pravilnem ocenjevanju odgovornosti, ne le glede izpolnjevanja količinskih nalog v proizvodnji, temveč tudi v izpolnjevanju rokov, varčevanju z materialom itd., pa tudi o ocenjevanju dela in izpolnjevanju nalog v tako imenovanih režijskih enotah i. dr.

Ti drugi zbori delovnih ljudi v naši tovarni so nazadnje znova potrdili dragocenost takšnega sestajanja vsega delovnega kolektiva in pomen te prakse v prihodnje.

Analize in razprave so nam pokazale, da so bili v starem pravilniku nekateri instrumenti za ugotavljanje in razdelitev čistega dohodka posameznim proizvajalcem zaradi teže razumljivih formul precej oddaljeni in da ti instrumenti niso pokazali v vrednosti izkazanega uspeha ali pa neuspeha poslovanja enote in podjetja.

Instrumenti, določeni v starem pravilniku, so sicer zajemali bistvene kazalce za ugotavljanje večje rentabilnosti, večje produk-

1. maj

Ladislav Lesar:

Pesmica za maj

Zdaj je maj, je maj
log spreminja se
v še bolj pisan
gaj.

In potoček čist
gre med skalami;
kakor v panju je
spet med travami.
Sredi jate ptic
je oblak obstal
kakor srečni val.

Muren je prišel
v črni suknjici
v tisoče glasov
se razpel je dan!

V prvi ulici
zberem si otrok
za pohod v maj;
v pisan drobnih svet,
v mladi sončni svet,
v najlepši kraj.

Delitev čistega dohodka v podjetju

Dne 26. II. 1965 je delavski svet podjetja potrdil in sprejel novi pravilnik o delitvi čistega dohodka.

Ta pravilnik zajema precej novih načel nasproti prejšnjemu pravilniku o delitvi čistega dohodka. Novi pravilnik je rezultat analiz našega dosedanjega poslovanja, razprav na zborih enot in sektorjev, sklepov in smernic vseh organov upravljanja, ki smo jih začeli in načeli že v preteklem letu.

Analize in razprave so nam pokazale, da so bili v starem pravilniku nekateri instrumenti za ugotavljanje in razdelitev čistega dohodka posameznim proizvajalcem zaradi teže razumljivih formul precej oddaljeni in da ti instrumenti niso pokazali v vrednosti izkazanega uspeha ali pa neuspeha poslovanja enote in podjetja.

Osnovne misli, ki so nas vodile pri sprejemu novega pravilnika in ki jih vsebuje novi pravilnik, pa so naslednje:

- Določiti taka načela za delitev čistega dohodka, da bodo vsi kazalci večje rentabilnosti, večje produktivnosti in večje ekonomičnosti izraženi ne več v faktorjih, temveč v stvarni vrednosti, v finančnem uspehu.
- Določiti take instrumente, ki bodo sleherni enoti in slehernemu proizvajalcu rezultate in uspeh poslovanja pokazali ob mesečnih obračunih in ob kvartalnih obračunih in ob letnem zaključnem obračunu.
- Določiti take instrumente, ki bodo finančno izraženo predstavljali po eni strani stvarne stroške enote, od izdelavnega materiala prek stroškov pomožnega materiala in drugih stroškov vse tja do zaposlenosti, stopnje uporabljanja kapacitet in do vkalkuliranih in predvidenih osebnih dohodkov. Ti instrumenti pa bi morali po drugi strani pokazati tudi doseženi uspeh poslovanja enot, če so ob manjših ali vsaj enakih stroških proizvedle toliko, kot predvidevajo naši proizvodni in finančni plani in kot znašajo naše sprejete obveze nasproti naročnikom in nasproti družbi. Vsak

prihranek nasproti predvidenim stroškom, dosežen v enoti, bi tako pomenil za enoto določen finančni uspeh. Prav tako bi hkrati vsak prihranek na stroških, prenesen iz obračuna stroškov enote, s katerimi se obremenijo posamezni proizvodni nalog — naročilo nasproti pogodbeno določenim in sprejeti proizvodni ceni — pomenil finančni uspeh enote, ki je nosilec naloga.

Tako postanejo naši osebni dohodki neposredno odvisni od uspeha poslovanja. Taki principi nas venomer in neposredno silijo k razmišljanju za čimintenzivnejše gospodarjenje, k čimbolj smotrному gospodarjenju in omogočajo stalno primerjavo našega poslovanja z našimi predračuni, letnimi in finančnimi plani.

Določila, ki jih vsebuje novi pravilnik, vsebujejo tudi taka načela, ki veljajo povsod kot merila dobrega gospodarjenja, predvsem pa ta, da vsak proizvajalec skrbi, da vsega doseženega uspeha ne potroši nankrat, ampak da misli tudi na morebitne slabše čase, na rezerve, da misli na obnovo in razširitev lastnih obratnih in osnovnih sredstev.

Novi pravilnik temelji predvsem na splošnih gospodarskih načelih, da mora vsak proizvajalec kot upravljaec venomer misliti na to, da so osebni dohodki odvisni samo od uspeha poslovanja. To pomeni, da se višina osebnih dohodkov ne formira več na osnovi fiksnih postavk, pomnoženih s prisotnim časom na delu, temveč se osebni dohodek formira na podlagi doseženega uspeha enote.

Karel Korošec

Zbor delovnih ljudi v obdelovalnici

Piši v časopis Litostroj o vsem tistem, kar misliš, da bi bilo pomembno objaviti.

POZDRAVNO PISMO V. KONGRESU ZKS

Ob prvem dnevu zasedanja V. kongresa ZKS je bil v mali kino dvorani zbor mladih proizvajalcev. Na tem zboru je tov. Premelj našim najmlajšim litostrojčanom obrazložil oziroma poudaril namen V. kongresa. Ob koncu zboru pa smo delegatom poslali pozdravno pismo sledeče vsebine:

MATEJ BOR

BESEDA

V spomin Toneta Tomšiča in vsem, ki so padli za svobodo

Po vseh konceh te naše zemlje spite, strahotno ubiti, mučeni, tepeni. Izdali so domači vas kreteni za podli okupatorjev drobiž. In ravno ta, ki zvijal je spočite roke h križu, pribijal je na križ.

To ljudstvo, ki ga včeraj na povodcih vlačili po sejmih so naprodaj, zbudili vi ste, da je iz ograj pognalo se, planilo po mogotcih! Vi ste mu dali novo blagovest: Beraška dlan? Ne, puntarjeva pest!

A tisti, ki ostali so brez črede, začudeno, užaljeno, nemirno zdaj vpijejo in javkajo: Nazaj!

A čreda ni več čreda! Vse zasede so polne pušk zgovornih, ki prešerno se hohotajo jim: Nazaj? Zakaj?!

Čeprav berač, ta rod je bolj bogat, kot sanjali njegovi so pastirji. Saj je ob uri, ko so mu skovirji zavijali še zadnji uspravko, rodil iz sebe svoj najslajši sad in tisočletno razvozlal uganko.

Kaj ni ob uri, ko drhtela Evropa je ko splašen, moker ptič, tu na teh tleh najpreje zadonela uporna puška meni tebi nič? In narod, ki poslednji je cokljal, se v ogenj je med prvimi pognal.

To ljudstvo, ki za sleherno drobtino je dati moralo kapljo krvi, so z revolucijo nekoč strašili. A danes, ko okuša njeno vino, ki so ga s tisoč ključki zaklenili, ve, kje nasrka novih se moči.

Gremo naprej, tovariši, brez vas, a naša kri ob vaši se je užgala, njen ogenj obsijal je našo pot. Brez mrtvih grl šibak je živih glas,

ker ni vas več, zato ste vsepovsod, saj smrt vas je življenju darovala.

(Povzeto: Antologija slovenske poezije, sestavil Lino Legiša, izdano v Novem Sadu (1950))

V. kongresu ZK Slovenije

Letos poteka 20 let, odkar je bila osvobodjena naša domovina. Slovenski narod si je sedaj v skupnosti z ostalimi bratskimi narodi priboril svojo svobodo. Fašistični okupator je bil pregnan, ostala pa je porušena domovina in zaostalost. Kakor je naš narod junaško stopil golorok v boj za svobodo, tako je po osvoboditvi pogumno pričel graditi socializem, ne meneč se za žrtve in napor. Danes po dvajsetih letih z veseljem in zadovoljstvom ugotavljamo doseženi uspeh. Istočasno ugotavljamo, da do zastavljenega cilja vodi še težka pot, mnogo truda in predanosti bo še potrebno, da uspešno izpolnimo naše naloge. V. kongres ZKS naj bo kritičen pregled doseženega dela in kašipot za naprej. Tako, kakor nas je Zveza komunistov vodila skozi oborožen boj in v preteklih 20 letih graditve socializma, tako naj nam tudi na tem kongresu začrta pot!

V. kongres naj postane pomemben mejnik v našem razvoju. Želimo, da bi bilo delo V. kongresa plodno in da bi rodilo bogate rezultate. Naj živi ZKJ! Naj živi tov. Tito!

Mladi proizvajalci v Titovih zavodih Litostroj v Ljubljani

18. aprila bomo volili

Po ustavnih predpisih traja mandatna doba članov skupščin štiri leta. Posebej pa je določeno, da se vsako drugo leto voli polovica članov vsakega skupščinskega zbora. Zato je bilo pri prvih volitvah, dne 23. maja 1963, izvoljenih v občinski zbor delovnih skupnosti polovico članov za dve leti in polovico članov za štiri leta. Na mesto tistih članov, ki jim

Slovo od smučí

Med tiskarji na Kočevskem

(Nadaljevanje s 3. strani)

POJDEMO NA BRIGO

V dolini je bila že pomlad (leta 1944), mi pa smo gazili globok sneg. Pomlad in tiskarski stroj, ki sta nas čakala na Brigi, sta nas vlekla v dolino. Ali naj bi pripekljali ta stroj semkaj, ali naj bi se mi preselili na Brigo? Drugo je preprostejše, toda nevarnejše, vendar smo se odločili za to.

Medtem smo odpeljali tudi ostanke požganega tiskarskega stroja v Črnomelj, da ga tam popravijo v mehanični delavnici. Ne dolgo potem smo slišali, da že teče v novo ustanovljeni »Partizanski tiskarni«, ki jo je Petrač postavil na Rogu. Konkurenci smo torej že imeli. V nekaj dneh je tiskarna na Brigi urejena, stroj popravljen, toda brez pogona. V kleti pod strojem naj bi konj gonil krožni drog, kot pri mlatilnici. Toda klet je pretesna. Pa šine domačinu-partizanu Černetu blazna misel v glavo: kdor ima korajžo, naj gre z njim do Kočevja; tam v bližini bodo v neki žagi demontirali Dieslov motor in ga pripekljali semkaj. In res smo tako dobili motorni pogon za našo tiskarno.

NAŠE ŽRTVE

Naše veselje v dolini je bilo kratko. Nemške kolone so prihajale iz Kočevja čedalje globlje na

nezavarovano ozemlje. Padlo je nekaj naših tovarišev. Nekega dne pride ukaz: tiskarno moramo seliti v hribe, nazaj na točko 11A.

To pot ne bomo pustili stroja v dolini. Z muko smo natovorili težke strojne dele na vozove in jih odpeljali. Pospravili smo vso zalogo papirja in črk, prav tako kakor minulo jesen v Kočevju. Tudi to pot smo izbrali zadnji trenutek za umik. Spet nam pade najboljši tovariš. V dveh dneh je bila vsa tiskarna prepeljana v gorsko divjino.

TEHNIČNI USPEHI

Tiskarna je spet v popolnem razmahu. Sedaj je dobila ime »Triglav«. Potrebna je pač nekakšna sprememba, že zaradi konspiracije. Centralno vodstvo nam je dajalo vedno težje naloge.

Partizana si ni mogoče misliti brez bojevite pesmi. Po brigadah so ustanavljali pevske zборе, zato so potrebovali note, in to na tisoče izvodov. Toda kako jih natisniti, ko niti ena tiskarna na vsem osvobojenem ozemlju ni imela notne pisave? Linorez je odpovedal, saj bi se drobne črte, ki jih zahteva notna pisava, pod pritiskom v stroju zdrobile. Lesorez bi vzdržal, toda nikdar nisem delal kaj takega, zlasti pa ne tako preciznega, kot so note. Pomislim na srednjeveške tiskarje, ki so morda še pred Gutenbergom imeli enake skrbi kot mi sedaj v letu 1944. Res se nama je z Lavričem posrečilo iz gladke, obrušene lesene plošče izrezljati celo himno. Odtisnili smo jo v deset tisoč izvodih, tako da smo bili zadovoljni. Zlasti zato, ker so vse ostale tiskarne to delo odklonile kot neizvedljivo.

Na osvobojenem ozemlju je bilo v tistem času pomanjkanje plačilnih sredstev. SNOS je razpisal ljudsko posojilo, zato je bilo treba natisniti veliko število obveznic in bonov. Vrednostni papirji morajo biti seveda opremljeni s preciznimi ornamentami ali risbami v drobnih črtah, da jih ni tako lahko ponarediti. Tak lesen klišé bi si sedaj že upal izrezljati, ko sem že imel izkušnje z notami. Toda tu so se pojavile druge težave, ki so bile videti nepremostljive. Obveznica je majhna formata, treba jih je natisniti več sto tisoč. Da bi tiskali vsako posebej, je bilo iz dveh razlogov nemogoče: ker bi predlogo trajalo in ker en sam klišé ne bi vzdržal toliko odtisov, saj bi ga stroj uničil. Treba je torej več klišéjev, tako da bi stroj z enim zamahom odtisnil dvanajst izvodov, saj jih gre najmanj toliko v stroj. Toda dvanajst klišéjev z mojimi že zdaj ožuljenimi prsti ne bi izrezal niti v pol leta, ne glede na to, da ne bi bili med seboj povsem enaki, kar seveda pri denarju ni dopustno. Tovariši tiskarji bi si znali pač hitro pomagati, če bi bili v Ljubljani, kajti tam bi se poslužili tako imenovanih »stereotip«. Stereotipa je točen posnetek klišéja, ki ga je prav lahko napraviti s tem, da se prvotni klišé odtisne v posebno

papirno maso. V nastalo vtisnjeno vboklino se vlije raztopljen tiskarska črkovina, to je v glavnem svinec, in tako dobimo svinčenih posnetkov, kolikor hočemo. Vsak izmed njih služi kot klišé. Toda mi nismo imeli niti stereotipne papirne mase niti priprave, v kateri bi odlivali stereotipe. Iz ležajev kolesnih osi razbitih vlakov smo dobili ležajno kovino, ki nam je prav dobro služila namesto črkovine. Tudi napravo za vlivanje smo izdelali, pač pa nam je stereotipna masa delala težave. Poizkušali smo jo zlepiti iz pivnikov in svilenega papirja, toda vse je zgubančeno, ko se posuši. Nismo odnehali, dokler nismo tudi ta nedostatek s skrajno potrpežljivostjo odpravili.

Leseni klišé obveznice je bil izrezljan in smo ga odtisnili v vlažno stereotipno maso. Imeli smo namreč knjigoveško stiskalnico iz kočevske tiskarne. In tako smo v desetih ali štirinajstih dneh imeli pripravljenih dvanajst povsem enakih klišéjev za tisk obveznic. Ponosno smo se oddahnili, ko je bila izpolnjena tudi ta doslej najtežja tehnična naloga, ki se nam je še pred kratkim zdela neizvedljiva.

Mimogrede povedano: čeprav je bil lesen klišé dokaj precizno izrezljan, so njegov odtis vendar ponaredili. In sicer Nemci. En primerek falsifikata sem si spravljal za spomin.

Videti je bilo, da je tiskarna že dosegla vrhunec v svojem razvoju. Zelel sem si edino še, da bi jo opremili s cinkografijo, v kateri bi s kemično-optičnimi sredstvi brez truda izdelovali klišéje. Tako bi nam bilo možno v tisku objavljati tudi fotografije. Toda ne glede na silne težave pri nabavljanju posebnih aparatov, ki bi jih morali vsekakor kupiti naši zaupniki nekeje v Italiji in jih po nevarnih poteh prepeljati v slovenske hribe, smo potrebovali za cinkografijo tudi močan električni tok. Tega pa v hribih nismo imeli. Zato smo se zadovoljevali z lesenimi klišéji. V ostalem pa smo lahko tiskali večbarvne propagandne lepake, brošure, knjige v lepi vezavi, ilustrirane časopise — kaj smo hoteli še več! Vsakdo izmed nas je že pričel tudi svojega pomočnika in kader se je stalno izpopolnjeval.

Po vsej Sloveniji so medtem že zrasle partizanske tiskarne. Toda bile so mlajše kakor naša in jim je bilo treba kadra. Zato so odhajali drug za drugim od nas še nadaljnji tovariši. Tudi jaz sem odšel nazaj v vojsko — v dolino. Pozno jeseni 1944 sem zvedel, da so okupatorjeve tolpe zasedle Triglavsko tiskarno, v kateri je ostalo samo še nekaj najpotrebnejših ljudi. Na srečo so se lahko umaknili brez žrtev. Toda za lesenima majavima barakama »Tincabrom« in »Putrihom«, ki so jih tolpe razdejale in požgale, mi je bilo žal, kot bi padel stari, dobri tovariš...

Razgledi (Foto: Tone Erman)

M. S.

Parkiranje dovoljeno - samo kako?

Če bi se nekaj minut po drugi uri postavil pred glavni vhod v našo tovarno in opazoval delavce, kako se gibljejo med nenačrtno parkiranimi osebnimi avtomobili in avtobusi, bi se nudi pogled, ki je vse prej kot razveseljiv.

Šoferji manevrirajo s svojimi avtomobili med pešci, ki se jim le s težavo umikajo. Slišati je marsi-

avtobusi, okrog katerih se že gnečejo »vozači«. Če se hočejo pešci dokopati do pločnika, morajo narediti velik lok po cestišču. Pri tem obhodu pa se predajajo nevarnosti, da jih podre kateri od avtomobilistov, ki mu je že uspelo spraviti svoje vozilo iz gneče in poriniti ročico v drugo prestavo.

Ko pešci srečno prispejo na ploč-

tostroja zaradi lastniških pravic osebe, ki živi v inozemstvu. Op. ur.) Zakaj ne bi avtobusi podjetja »Ljubljana-transport«, ki vozijo naše sodelavce na železniško postajo in okoliške kraje, stali in odpeljali s tega, za parkiranje izredno primerne prostora? Gneča na ploščadi pred vratarnico bi bila manjša, parkirani osebni avtomobili bi se lažje razvrstili pri odhodu s parkirišča, medtem ko avtobusi lahko nemoteno odhajajo.

Več prometne vzgoje in discipline bi lahko lastniki osebnih avtomobilov — litostrojčani ali poslovni partnerji — pokazali pri parkiranju pred tovarno. Avtomobile puščajo vseprek okoli vhoda. Nekateri pritegnejo ročno zavoro »fička« kar na travi. Drugim ni mar za to, kako bo tisti šofer, ki parkira svoje vozilo bolj zadaj, tega spravil na cestišče.

Postavijo se enostavno predenj. Pogosto poslušamo po zvočniku pozive lastnikom avtomobilov, naj napačno parkirano vozilo odmaknejo, ker so nekemu onemogočili odvoz.

Nehote se ti vsili misel: Ali ne bi bilo koristno — če že nimamo sredstev, da bi uredili večji parkirni prostor — vsaj tisti prostor, ki ga imamo na voljo na nasprotni strani ceste in v katerega ni treba vlagati ničesar, bolje izkoristimo. Prostor tik ob ograji tovarne pa naj bi bila zelenica in ne parkirni prostor. Na asfaltirani ploščadi pa bi veljalo zarisati bokse in v njih razvrstiti parkirane osebne avtomobile. Na vsakogar, ki bo obiskal našo tovarno, bo urejena vrsta parkirnih vozil naredila veliko lepši vtis, kot ga naredi ta »divja« podoba danes.

Pred tovarno nekaj minut po drugi uri...

katero kletvico na račun voznika. Ti pa zopet valijo krivdo na pešce, ki si z največjo mujo utirajo pot med drug poleg drugega stoječimi

nik, marsikateremu uide pogled na prazen prostor na nasprotni strani ceste. (Po naših informacijah ta parcela ne spada v upravljanje Li-

Iz proizvodnje drugih

»Privredni pregled« iz Beograda je januarja objavil članek z naslovom »Bolje je v inozemstvu kot doma«, kjer govori o podjetju Metalna iz Maribora.

V prvem delu svojega članka je poudarjeno, da je Metalna eden najvažnejših proizvajalcev dvigal, posebno še pristaniških. Mnogo teh dvigal podjetje izvaža v inozemstvo, če omenimo samo dvigalo za Gdansk na Poljskem.

Prav z ladjedelniškimi dvigali si podjetje ustvarja ugled po vsem svetu, medtem ko na domačem trgu za te proizvode ni opaziti pravega zanimanja pa tudi pogoji niso najbolj ugodni.

Seveda imajo v Metalni težave tudi z izvozom teh dvigal. Eden največjih problemov predstavljajo še vedno dolgi roki dobave, saj se večkrat zgodi, da v tem ne morejo konkurirati z inozemskimi podjetji. Ti roki pa so pogojeni z dobavo materiala, ki je zamudna in neredna.

Nadalje iz članka izvemo, da je na domačem tržišču velika konjunktura gradbenih dvigal. Tako se Metalna večkrat znajde v nezavidni situaciji, ker mora poleg izvoza ugoditi tudi potrebam domačega trga. Material za izdelavo dvigal dobiva podjetje od železarn, ki pa so največji potrošniki industrijskih dvigal; če pa Metalna ne dobavi dvigal v določenem roku, železarne ji ne dobavijo materiala.

Okoli 2800 delavcev v Metalni je ustvarilo leta 1964 bruto produkt 11,4 milijarde dinarjev. Plan za to leto pa določa 12,3 milijarde dinarjev bruto produkta. Metalna je v letu 1964 izvozila 1/6 celotne proizvodnje, medtem ko je bil izvoz v letu 1963 večji in je znašal 1/4 celotne proizvodnje. Zmanjšanje izvoza v lanskem letu je predvsem posledica slabega oskrbovanja z materialom.

PONTONSKI ŽERJAV METALNE

»Delo« je dne 30. 1. 1965 objavilo članek z naslovom »Prvi jugoslovanski plovni žerjav«, kjer govori o novem proizvodu mariborske Metalne. Pred časom so namreč preizkusili montažo plovnega žerjava, ki lahko dvigne hkrati 240 ton težko breme. Tega so izdelali po lastnih načrtih v Metalni, ponton zanj pa po načrtih Brodoprojekta v ladjedelnici

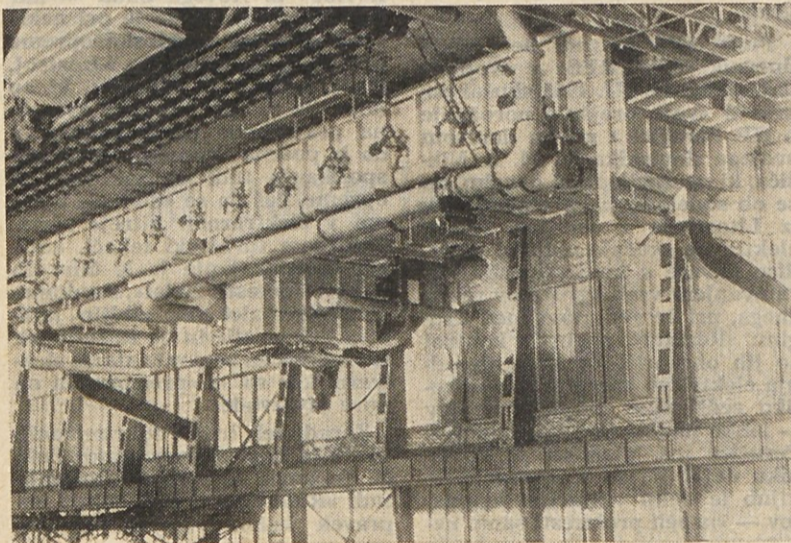
»JOZO LAZAVINA« — Mosol v Trogiru.

Da se ponton pri dviganju težkih tovorov ne bi nagnil, so ga opremili z velikimi ravnotežnimi tanki, ki se po potrebi polnijo z vodo. S svojo 32 m dolgo ročico lahko dvigne žerjav pri dosegu 9 m 240 tonsko breme 35 m visoko ali 27 m nad palubo.

Ta plovni žerjav ne bodo uporab-

ljali samo za dviganje potopljenih predmetov, temveč ga bodo koristno uporabljali pri remontu ladij in pri opravljanju drugih del na morju, prav tako pa tudi za prekladanje težkih in velikih kosovnih tovorov v pristaniščih.

Novi plovni žerjav je že sedmo dvigalo posebne vrste, ki je vgrajeno na plovilih, izdelanih v trogirski ladjedelnici za Indonezijo.

Metalurška oprema STT (Trbovlje) za Železarno Jesenice

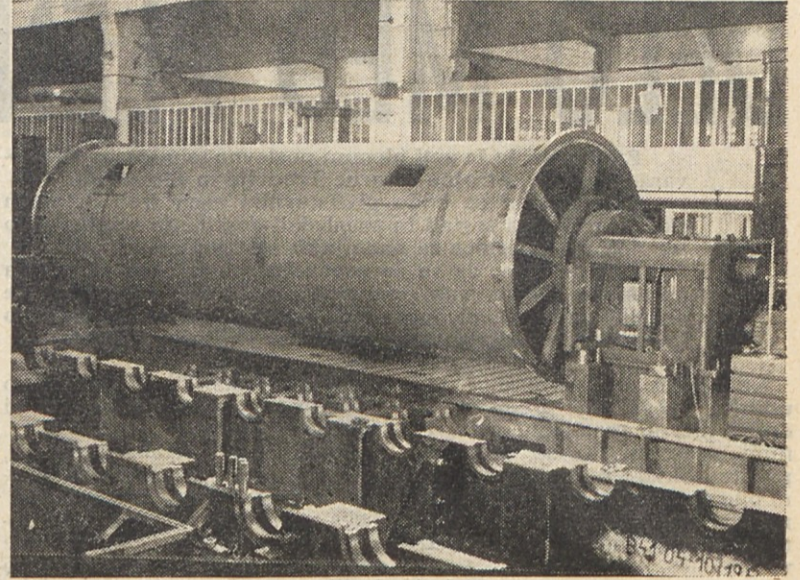
Kaj pišejo o nas

Delavska enotnost je dne 7. januarja letos objavila članek pod naslovom: I, kjer si vzela, kjer člankar obširno govori o pomankljivosti sistema finansiranja stanovanjske izgradnje. Delovne organizacije v mestih in industrijskih središčih se sprašujejo, zakaj ne gre pol stanovanjskega prispevka občini, kjer je sedež podjetja, pol pa občini, kjer zaposleni stanujejo. Svojo trditve, da je takšna delitev stanovanjskega prispevka le administrativna, ne pa tudi logična in utemeljena, utemeljuje člankar z nekaterimi primeri, kjer navaja tudi Litostroj, o katerem pravi, da odšteva polovico stanovanjskega prispevka za vozače z Dolenjske-

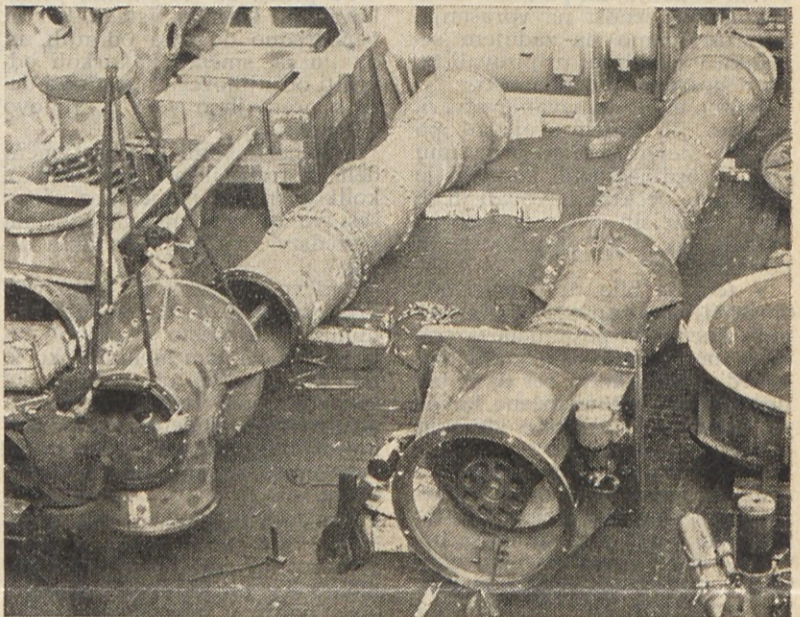
ga dolenjskim občinam, čeprav ima velike stroške s prevozom delavcev in bi mu prišel za gradnjo stanovanj vsak dinar prav.

VJESNIK U SRIJEDU je dne 19. februarja 1965 objavil članek z naslovom »Kublaj za delavce Ingre«, kjer je govora o sodelovanju jugoslovanskih strokovnjakov pri gradnji cementarne v Asamu. To cementarno je projektiral konstrukcijski biro gradbene industrije, opremo zanjo pa so izdelala podjetja Litostroj, Djuro Djaković in Rade Končar. Članek je opremljen tudi s fotografijo naših strokovnjakov, med katerimi je tudi član našega kolektiva Silvo Belcijan.

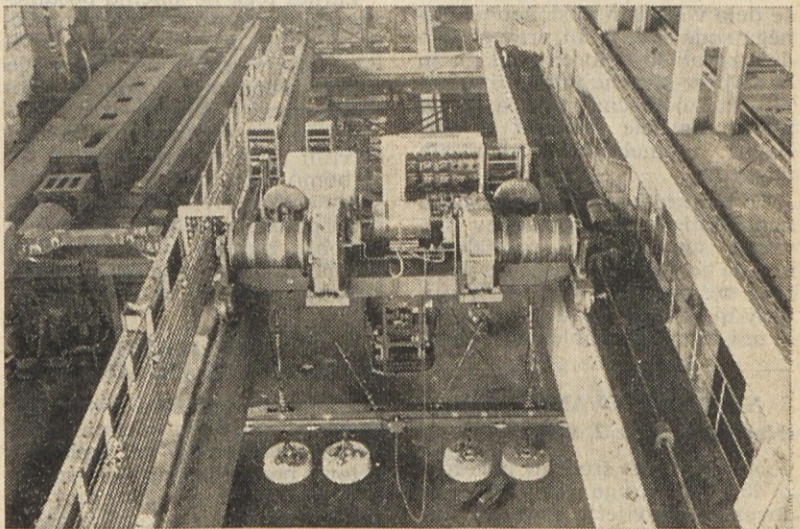
Slike iz naše proizvodnje

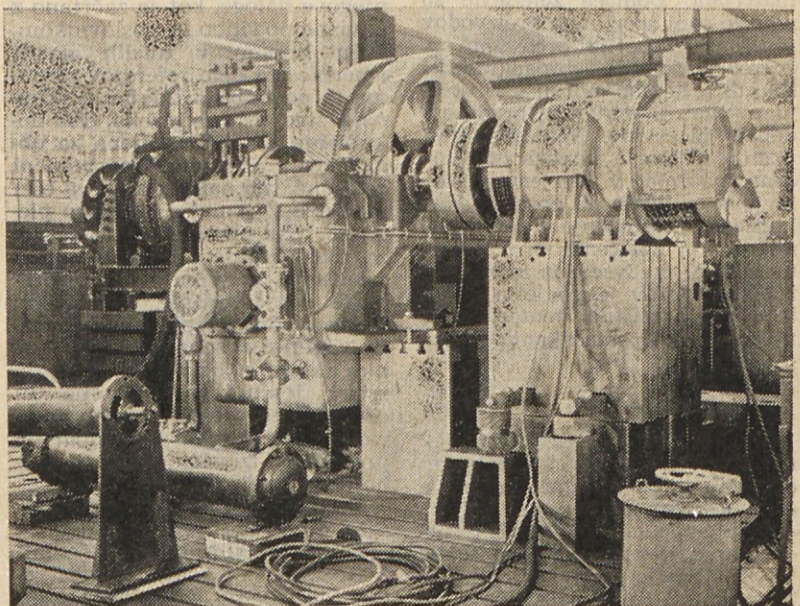
Plašč mlina za cementarno Rabak (Sudan)

Črpalke za Grčijo — za črpalno postajo Finikija

15-tonski traverzni žerjav Litostroja za Železarno Skopje

Zobniški prenosnik za pogon cementnega mlina v cementarni Beočin (v montaži) za moč 880 kW 960/109 o/min in prestavno razmerje 8 : 8 (teža okoli 18 ton)

Racionalizacija dela v pisarnah

1. Po vsem svetu opažamo spremembe v strukturi zaposlenih. Število uslužbencev stalno narašča.

V ZDA je danes več kot polovica razpoložljive delovne moči zaposlene z izvajanja raznih uslug, a manj kot polovica se ukvarja s proizvodnim delom. Pred petdesetimi leti pa je bilo obratno.

V Nemčiji je bilo leta 1907 na 13 milijonov delavcev 2 milijona uradnikov, leta 1961 pa na 12 milijonov delavcev 7 milijonov uradnikov. Vzrok je v tem, da produktivnost uprave ni stopala v korak z industrijo oziroma s proizvodnjo. Čeprav je vzročna zveza med povečanjem produktivnosti v industriji in povečanjem administrativnega dela, ni to zadosten razlog za veliko naraščanje števila uslužbencev. Pisarniški prostori postajajo vse večji, kompliciranjši in manj pregledni; rezultati tega pa so: nepotrebna hoja, ozka grla, zastoj, zamujanja in težave pri sporazumevanju. Nekaterim upravam se zdi normalno, da v določenih časovnih oziroma sezonskih obdobjih pride do izgubljanja dokumentov, neizdelanih informacij in zapoznelih rešitev. Vsa ta dejstva, čeprav ne ostanejo dolgo neopazena, vodijo k temu, da predstavljajo pisarniški posli dnevno rastoče probleme, za katere še niso našli idealnih rešitev.

Prav lahko rečemo, da so danes pisarne nevrogične točke moderne gospodarstva.

Ker se vsako delo odraža v veržni »papirni« reakciji v obliki administraciji, ne glede na to, za kateri sektor gre, vidimo da se izplača uporabljati študij racionalizacije dela v pisarnah, da bi odkrili in mobilizirali znatne racionalizacijske rezerve.

2. Delovni procesi in delovna tehnika

Delovni procesi in delovna tehnika morajo biti v osnovi temeljito in sistematično proučeni in logično izdelani. Njihovo razčlenjevanje v najmanjše možne podrobnosti in njihovo ponovno sestavljanje nas vodi k novi organizaciji administrativnega dela in s tem k vse večji uporabi najrazličnejših strojev, od pisalnih do razmnoževalnih. Pri vsakem stroju pa mora biti oseba, ki temu stroju stoji, brez nje stroj ne more delovati. Šele s sistemom IBM kartic in z elektronskimi pripomočki za predelavo podatkov se je stroj osvobodil direktne ljudske pomoči. Ta prehod k boljšim strojem brezpogojno zahteva osnovna proučevanja delovne organizacije v uradu v abstraktni (odmišljeni) in sistematični obliki. Na ta način bodo rešena osnovna vprašanja, ki obstajajo že vrsto let, a se jih nismo lotili, ker se nismo zavedali njihovega pomena.

Kombinacija organiziranega dela ljudi s pomožnimi strojnimi sredstvi in potreba, da se njihovo vključevanje izvede in pripravi do najmanjših podrobnosti, nas navajata k ugotovitvi, da je med pisarniškim delom in proizvodnjo mnogo analogij.

Vlogo surovin prevzamejo v pisarnah informacije najrazličnejših vrst. Uradi jih predeluje-

jo, kot tovarna z več delovnimi operacijami, v polproizvodu in končne proizvode. Čeprav ne gledamo nanje kot na blago, jih kljub temu lahko normiramo, npr. v računovodstvu, knjigovodstvu, statistiki itd. Tudi v pisarnah surovina ni enotna, ampak je sestavljena iz raznovrstnih in individualnih podatkov, ki jih obdelujemo na razne načine (pisma, telefonska sporočila, ustmena poročila, formularna pisma, formularji, IBM kartice itd.) V osnovi imajo z organizacijskega stališča isti nadaljnji delovni proces kot proizvodno blago.

Iz več posameznih informacij (podatkov) lahko izdelamo določeno število polizdelkov in končnih izdelkov. Če pa nam uspe, da damo posameznim podatkom tipično obliko, lahko dosežemo obrtniški način dela zamenjamo

Naš oddelek IBM

z industrijskim. Tudi pisarne se lahko uče od proizvodnje, kako se olajša delo, kako se delovni procesi sinhronizirajo in koordinirajo, da bi se delo v pisarnah poenostavilo. Pisarne prav tako lahko dosežejo prednost, ki jo ima proizvodnja v produktivnosti, in jo lahko tudi presežejo, če se smotno drže metod in discipline proizvodnje pri predelavi informacij in podatkov. S tem je povezano planiranje in urejevanje delovnih procesov v pisarnah in vključevanje novih pisarniških strojev, kar je nujno potrebno za vsa rutinska opravila (razen nekaterih posameznih in posebnih primerov).

S tem načinom lahko odstranimo vse motnje pri dostavi in predelovanju podatkov in informacij, ozka grla, zakasnitve, pomanjkljivosti, napake in netočnosti.

Pri tem delu bomo naleteli na mnogo težav. Navadno se pisarne in uprave ne lotevajo reševanja tega problema kompleksno. Najbolj občutimo pomanjkanje vsestransko izdelanih pravilnikov.

S prehodom na nove oblike dela naletimo tudi na materialne težave. Stroški takšne organizacije so visoki. Medsebojna odvisnost pisarniških poslov in z njimi povezana veržna reakcija nas primorajo, da vse to realiziramo v fazah, za kar pa je treba mnogo časa.

Te in druge ovire pa nas ne smejo in ne morejo zapeljati, ker je neizpodbitno, da je uprava, če hoče trajno zadovoljiti zahteve, ki se pred njo postavljajo, primorana, da svoj način in tehniko dela v osnovi spremeni. To je v bistvu prava sprememba strukture, ki jo doživljajo pisarne po desetletni ali celo stoletni stagnaciji. Proces ni nastal od včeraj na danes, ampak teče počasi in neopazno. Šele podražitev in specializacija delovne sile in delovnih mest, povezani z vključevanjem novih strojev, sta nas pripravili do tega, da spoznavamo nujnost in potrebo, da pisarna doseže in preseže proizvodnjo. Uprave in

pisarne se morajo znebiti obrtniškega načina dela, rutinerstva in individualističnih tendenc ter organizirati svoje delo po načelih, preizkušenih v industriji. Na mesto današnjih pisarn, katerih delo temelji na izkušnjah in improvizacijah, mora stopiti programirana pisarna, ki omogoča dinamično organizacijo. Samo dolgoročno in sistematično planiranje upravnih poslov omogoča upravi, da lahko izdatno odloča in planira za prihodnost.

Šturen in sodoben potek dela v pisarni je pogojen z regulacijo delovnih procesov v vseh podrobnostih. V pisarni, kot v vsakem obratu, je proces dela določen po:

— vrsti in številu procesov in materialov (informacij, podatkov), ki jih obdelujemo oziroma predelujemo,

— obratnih priročnikov, če se zbirka nanaša na skupne predpise, to je na strokovne in obratno - tehnično - organizacijske,

— organizacijskih priročnikov, če so v njih samo obratno-tehnično-organizacijski predpisi, in o

— priročnikov oddelkov, če so v njih zbrani celokupni ali pa obratno - tehnično - organizacijski predpisi oddelka.

Priročniki oddelkov niso nič drugega kot deli obratnih oziroma organizacijskih priročnikov. Glavno dopolnilo organizacijskim (oddelčnim) priročnikom pa so objavljeni cirkularji (okrožnice).

b) Prednosti organizacijskega priročnika

Organizacijski priročnik razbremenjuje vodstvo, da mu ni treba dajati temeljnih sklepov oz. navodil. Omogoča hitrejšo uvajanje novih sodelavcev in služi kadrovske politiki v pogledu določenih zahtev za delovno mesto (opis delovnega mesta). Je osnova za premišljen sistem obrazcev za nadaljnje racionalizacije, študije in merjenja. Nazadnje lahko samo na osnovi takega »poslovne zakona« seznanjamo ljudi z njihovim delom, dosežemo spoštovanje in brezhibno funkcioniranje delovnih procesov.

c) Izdelava in vsebina priročnika

Pri izdelavi katerega koli priročnika je treba najprej ugotoviti dejansko stanje. K pripravam spada, razen zbiranja skrbno izbranega materiala, tudi premišljena razdelitev priročnikov.

d) Potreba po terminskih planih

Kadar je v upravi ali v pisarni v okvirih pravilnika določeno KAJ, KJE, KDO in KAKO je treba nekaj narediti, lahko pridemo k naslednjemu, prav tako pomembnemu vprašanju: KDAJ? Na to vprašanje lahko odgovorimo le s terminskimi plani.

Če določimo na vseh delovnih mestih za vse, kar se dogaja v obratu, terminske plane, pridemo v idealen položaj za izdelavo mreže terminskih planov. Ta nas točno informira o vseh opravljenih delih in nam daje zelo dragocene podatke.

3. Postavljanje terminskih planov

Racionalizacija nas je privedla do široke razdelitve specializacije del. Zaradi tega potekajo delovni procesi ob sodelovanju več oddelkov. Vsaka postaja je nevarnost za kasnitve. Potrebno je, da stalno bedimo nad tekočim potekom, vse od začetka pa do zadnjega mesta obdelave, in da stremimo za izboljšanjem s tem, da število zastojev zmanjšamo na minimum. Dobro je tudi, da material za obdelavo ne pride enkrat, ampak da ga dostavljamo v manjših količinah in v krajših ča-

sovni razdobjih, po planu dela posameznikov. To dosežemo tako, da dostavljamo material obdelovalcem v točno določenih časovnih presledkih, ki se skladajo s celotnim terminskim planom. Tak ritem lahko dosežemo za daljše časovno obdobje samo s temeljito analizo okoliščin vsakega delovnega mesta in vsakega delovnega procesa. Obvezno pa moramo izdelati tudi terminski plan. Treba je tudi določiti obseg in količino istovrstnih del, ki jih je treba obdelati v okviru terminskega plana.

S pomočjo terminskih planov lahko ob vsakem času ugotovimo pravo stanje. Ugotovljamo lahko tudi stalne aličasne svobodne kapacitete ali pa izredne obtežive na drugih mestih. Planski termini omogočajo tudi elastičnejše vključevanje kadrov.

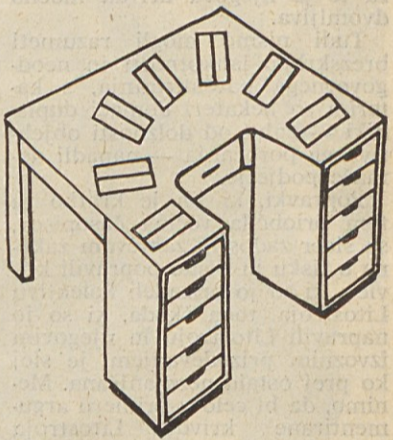
S sedanjo delitvijo dela so v praksi vsa dela, ki se pojavijo, v dejanski in časovni medsebojni odvisnosti. Primer za to je podpisovanje pošte. Dogaja se, da pooblaščen oseba za podpisovanje pošte v določenem času ni na delovnem mestu; zato pride do časovnih zastojev. Podpisane dopise dostavljajo zaradi tega v ekspedit ob koncu delovnega časa. Namesto da bi pismo prišlo v roke prejemniku naslednje jutro (da ga ta naprej obdelo po planu), pride do 24-urne zamude, ki se ob koncu tedna poveča še za nedeljo.

Potrebno je torej, da so razni terminski plani medsebojno usklajeni. Na ta način izdelani priročniki so osnova za razvoj programiranega dela v pisarnah.

4. Zaključek

Pri organizaciji pisarne in uprave se vse bolj srečujemo s specializacijo. Rešitev obratno-tehničnih problemov v pisarni in upravi je v prvem planu.

Praktična vrednost katerega koli sistema je v končni fazi odvisna od zadovoljivega vključevanja človeka. Programirana pisarna se mora ozirati na to in de-

lovne procese čim bolj prilagoditi osebnim zahtevam. Veliko vlogo igrajo tudi pravočasne, prostovoljne in stalne informacije vseh sodelujočih skupin. Važno je, da nam uspe sodelavce o tej nalogi prepričati tako, da se v njej ne samo znajdejo, temveč tudi identificirajo.

Na poti k programiranju v pisarni je treba najprej ugotoviti sedanje stanje, ki obsega razčlenjevanje delovnih procesov od priprave dela pa vse do ustreznih terminskih planov. Razen teh vprašanj so še trije odločilni faktorji, na katere je treba misliti, in to so: MESTO, PAPIR in LJUDJE. Prostorni razpored delovnih mest, obrazci, registracija, prepis in diktat predstavljajo glavne probleme. Razen teh objektivnih vprašanj pa ne smemo pri ustvarjanju programirane pisarne pozabiti na najvažnejši subjektivni faktor, to je na človeka z njegovimi sposobnostmi, interesi in lastnostmi. Njegovo povezovanje in vključevanje v logični miselni sistem organizacije uprave je najtežja, a obenem najlepša naloga na dolgi poti k programiranim pisarnam.

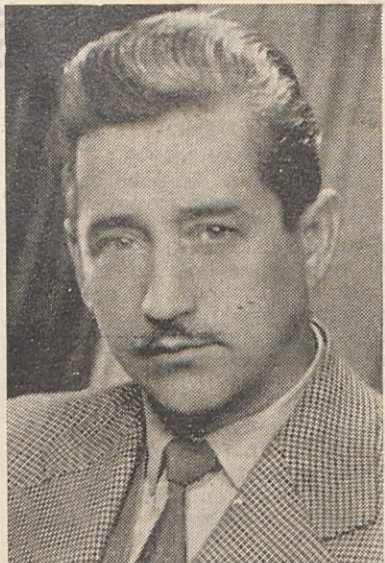
Breda Pleško

Ali je ura že dve? Posnetek je bil napravljen ob 13,45

Inž. Anton Kovič, poslanec v gospodarskem zboru skupščine SRS

Boris Tertnik

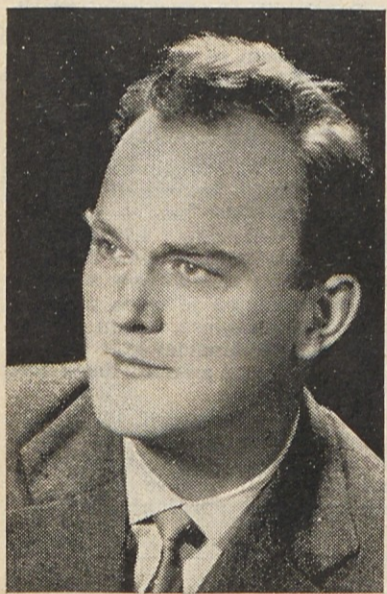
Volili smo jih...

Pri letošnjih volitvah članov za štiriletno mandatno dobo smo tudi v Litostroju izvolili tri nove predstavnike v zbor delovnih skupnosti, in sicer v 20. volilni enoti v PE HS in PE PK tovariša Maksa Kričaja, v 21. volilni enoti PE SN in PE DT tovariša Borisa Tertnika in v 22. volilni enoti PE OO tovariša Marjana Miklavčiča.

V občinski zbor skupščine Ljubljana-Šiška pa sta bila izvoljena inž. Viktor Nolimal (član našega delovnega kolektiva) in Ljubo Božič.

Pri posrednih volitvah pa je izvolila občinska skupščina Ljubljana-Šiška na svojem zasedanju dne 5. aprila 1965 za poslanca v Gospodarski zbor skupščine Socialistične republike Slovenije inž. Antona Koviča.

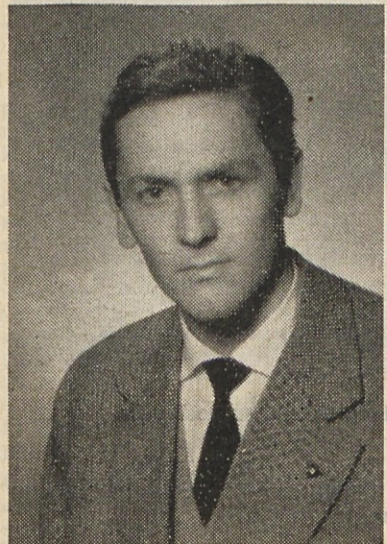
Našim predstavnikom želimo čimveč uspehov pri njihovem delu. (M. S.)

inž. Viktor Nolimal

Maks Kričaj

Marijan Miklavčič

Volitve v organe delavskega samoupravljanja

V smislu predpisov temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah se volijo člani delavskega sveta delovne organizacije oziroma sveta delovne enote za dobo dveh let. Vsako leto se voli polovica vseh članov delavskega sveta oziroma sveta delovne enote. Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen za člana delavskega sveta delovne organizacije oziroma sveta delovne enote.

Člani upravnega odbora delovne organizacije se volijo le za eno leto. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za člana upravnega odbora.

Člani delavskega sveta, sveta delovne enote in upravnega odbora se volijo in odpokličejo na podlagi enake volilne pravice s tajnim glasovanjem, to pomeni, da so vsi glasovi proizvajalcev enakovredni in da veljajo samo kot en glas in da se morajo opraviti volitve z glasovanjem z glasovnicami, ne pa javno z dviganjem rok. Člani delavskega sveta in sveta delovne enote se volijo na podlagi neposredne volilne pravice, to pomeni, da volijo proizvajalci sami in brez posrednika.

V naslednjem bomo prikazali ves postopek pri izvolitvi navedenih predstavniških organov, t. j. pri izvolitvi članov v delavski svet delovne organizacije oz. v svet delovne enote, oziroma v upravni odbor podjetja.

Osnova za delo, ki ga je potrebno opraviti, je rokovnik. Rokovnik za izvedbo volitev v delavski svet delovne organizacije, oz. v svet delovne enote je primeren pripomoček, da pravočasno izpeljemo vsa opravila, ki so nujno potrebna za pravilno izvedbo volitev. Pregled rokov in ostalega dela bi bil naslednji:

1. Razpis volitev: Volitve organov upravljanja v delovnih organizacijah so v začetku leta po pravilu potem, ko je sprejet zaključni račun, najpozneje do konca aprila. Letos bo izjemoma ta rok podaljšan za nekaj dni, ker je bil šele v začetku meseca aprila objavljen republiški zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah.

Volitve članov delavskega sveta in svetov delovnih enot razpisuje delavski svet. V sklepu o razpisu volitev mora biti določeno, katerega dne so volitve in koliko članov se voli. Volitve morajo biti razpisane 30 dni pred dnem, ki je določen zanje. Sklep o razpisu razglasi delavski svet v treh dneh od dneva, ko je bil sprejet.

2. Organi za izvedbo volitev so: volilna komisija in volilni odbori. Volilno komisijo mora imenovati delavski svet podjetja v treh dneh po razpisu volitev.

3. Kandidiranje. Za člana delavskega sveta lahko kandidira vsakdo, ki ima kot član delovne skupnosti aktivno in pasivno volilno pravico. Kandidatno listo lahko predlaga zbor delovnih ljudi in določeno število volivcev. Na kandidatni listi, ki jo predlagajo zbor delovnih ljudi, mora biti najmanj toliko kandidatov, kolikor članov se voli v delavski svet. Na kandidatni listi, ki jo predlaga določeno število volivcev, je lahko tudi manjše število kandidatov, kot je število članov, ki se volijo v delavski svet.

Zbore delovnih ljudi sklicuje predsednik delavskega sveta; čas in kraj je potrebno določiti tako, da se ga lahko udeleži kar največ članov delovne skupnosti. Sklic zbora mora biti objavljen najmanj tri dni pred dnem zbora. O delu zbora se mora sestaviti zapisnik.

Kandidatna lista se vložijo pri volilni komisiji v potrditev, in sicer najmanj osem dni pred dnem, ki je določen za volitve. Volilna komisija kandidatno listo potrdi ali pa jo vrne vlagateljem, da odpravijo pomankljivosti, ali pa jo zavrne.

Potrjene kandidatne liste mora volilna komisija razglasiti najmanj pet dni pred dnem, ki je določen za volitve.

Kandidatni listi mora biti priložena pismena izjava vsakega kandidata, da sprejme kandidaturo. Kandidat, ki ga predlaga zbor delovnih ljudi, lahko da izjavo ustno na zboru, kar mora biti vpisano v zapisnik zbora.

Kandidatni listi zbora delovnih ljudi mora biti priložen tudi zapisnik zbora.

4. Glasovanje se opravi na volišču in ga vodi volilni odbor, ki skrbi tudi za pravilnost in tajnost glasovanja. Volišča morajo biti označena z zaporednimi števkami in se določajo tako, da na enem volišču ne glasuje manj kot 25 in ne več kot 300 volivcev.

Čas glasovanja določi volilna komisija tako, da lahko še isti dan glasujejo volivci vseh treh izmen.

Volivce glasuje na volišču, na katerem je vpisan v volilnem imeni-

ku. Na drugem volišču lahko glasuje volivec samo, če dela na dan volitev izven kraja, kjer je njegovo volišče. Tudi člani volilnega odbora in predstavniki kandidatnih list ter njihovi namestniki lahko volijo na volišču, na katerem opravljajo to funkcijo. V navedenih primerih glasuje volivec s potrdilom komisije za volilni imenik, da je vpisan v volilnem imeniku za drugo volišče.

Volivec glasuje samo za kandidate, ki so navedeni na glasovnici in se pripisovanje drugih imen ne upošteva.

O glasovanju se mora voditi zapisnik.

Volivec, ki bo na dan glasovanja na službenem potovanju, lahko glasuje pred svojim odhodom, in sicer v navzočnosti članov volilne komisije, tako da izpolni glasovnico, jo da v ovitek in zalepi. Vse ovitke z glasovnicami volivcev da predsednik skupaj s seznamom teh glasovnic v skupni ovitek brez naslova in ovitek zalepi.

Če ima delovna organizacija izven svojega sedeža poslovne enote z majhnim številom zaposlenih, glasujejo volivci po pošti.

Ko je glasovanje končano, prešteje volilni odbor najprej neuporabljene glasovnice, nato pa ugotovi število glasovalcev po volilnem imeniku in po potrdilih. Nato odpre glasovno skrinjico in prešteje glasove.

Neveljavne so neizpolnjene glasovnice in glasovnice, ki so tako izpolnjene, da se za nobenega kandidata ne da zanesljivo ugotoviti, ali je volivec zanj glasoval.

Izid volitev članov delavskega sveta ugotovi volilna komisija na podlagi glasovanja na vseh voliščih in o tem obvesti delovno skupnost in pristojno občinsko skupščino; o poteku in rezultatu volitev poroča na prvem zasedanju novoizvoljenega delavskega sveta.

5. Volitve svetov delovnih enot se opravijo na isti način in potekajo krajevno in časovno skupaj z volitvami članov delavskega sveta. Glasovanje vodi isti volilni odbor, glasovnice pa se oddajajo v posebno glasovalno skrinjico; tudi zapisniki se napravijo posebej.

6. Prvo sejo novoizvoljenega delavskega sveta skliče predsednik delavskega sveta.

Na prvi seji se verificirajo mandati novoizvoljenih članov sveta, izvoli predsednik delavskega sveta, če je prejšnjemu potekel mandat, in upravni odbor podjetja.

M. S.

VOLITVE PRI NAS 14. MAJA

Tudi v našem podjetju bodo volitve v organe delavskega samoupravljanja v predpisanem roku. Delavski svet podjetja je na svojem 12. rednem zasedanju dne 14. IV. 1965 razpisal volitve za člane, ki jim je potekla enoletna mandatna doba, in sicer 14. maja 1965. Imenoval je hkrati vse potrebne volilne organe, ki bodo te volitve izvedli.

Izvršni odbor in komisije sindikalne organizacije

IZVRŠNI ODBOR:

Dana Berčič, Ante Burič, Milan Cerkvjenik, Julči Dimnik, Marija Dolinar, Tone Erman, Ernest Forjančič, Jože Jambrovič, Jakob Jurkovič, Marjan Lovšin, inž. Viktor Nolimal, Marjan Prosen, Marija Pušnar, Anton Smrkolj, Miro Stalovsky, inž. Janez Stražišar, Alfred Tomažič, Stane Zagar, Miha Zilavec.

KOMISIJE IZVRŠNEGA ODBORA

Mihael Zilavec — predsednik, Alfred Tomažič — tajnik, Marija Dolinar — blagajnik.

Organizacijsko kadrovska komisija: Alferd Tomažič KS — predsednik, Marjan Trobec HS — namestnik, Zvone Pungercar OO, Alojz Berginc MO, Drago Gojič DT.

Komisija za socialna vprašanja in družbeni standard:

Ante Burič MO — predsednik, Dana Berčič KS — namestnik, Julči

Dimnik PE HS, Marija Pušnar MB, Miro Stalovsky KS, Tone Smrkolj PE OO.

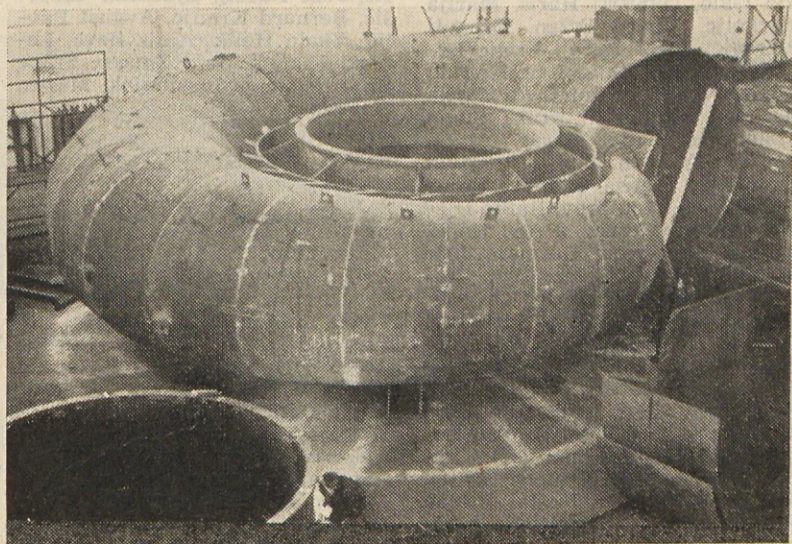
Komisija za gospodarska vprašanja in delavsko upravljanje:

Inž. Viktor Nolimal PE HS — predsednik, inž. Janez Stražišar PPB — namestnik, Marjan Lovšin PE SN, Milan Cerkvjenik TKB, Marjan Ercegovič EAO.

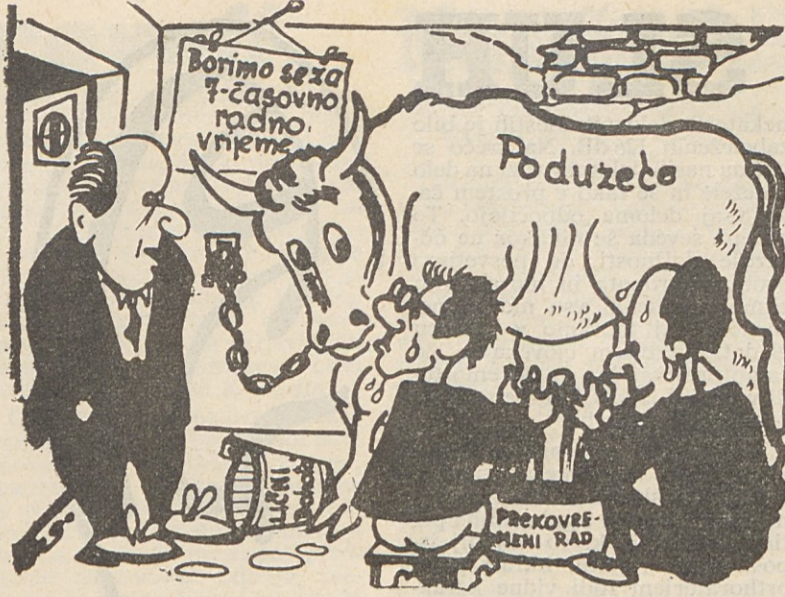
Komisija za rekreacijo: Ernest Forjančič MB — predsednik, Tone Erman PPB — namestnik, Jakob Jurkovič PE SN, Ludvik Lah IC, Alojz Trontelj TKB.

Komisija za kulturo in prosveto: Marjan Prosen MB — predsednik, Milan Keržan KS — namestnik, Stane Popek PE DT, Jože Jambrovič PE PK, Anton Kocjančič MO.

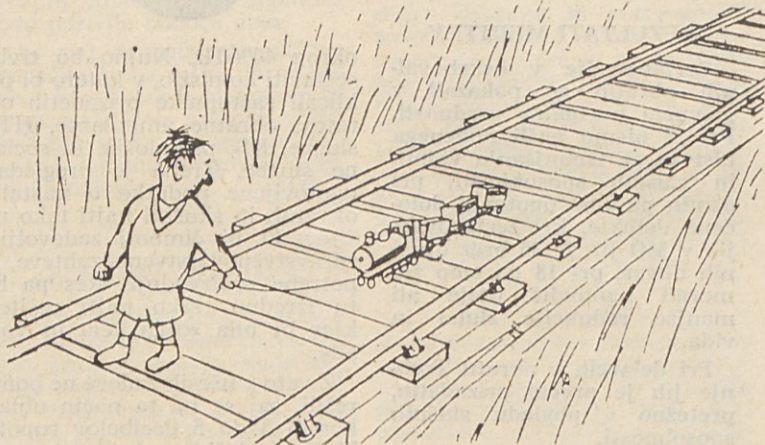
Nadzorni odbor: Vinko Kožuh PE OO — predsednik, Ivan Češnik MB, Častislav Jerin PE HS.

Spiralni okrov velikih dimenzij za HE Bajino Bašto (vstopni premer 5400 m/m)

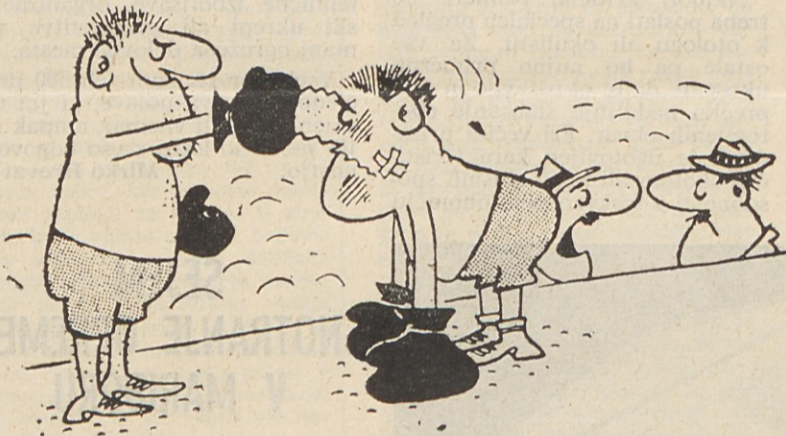
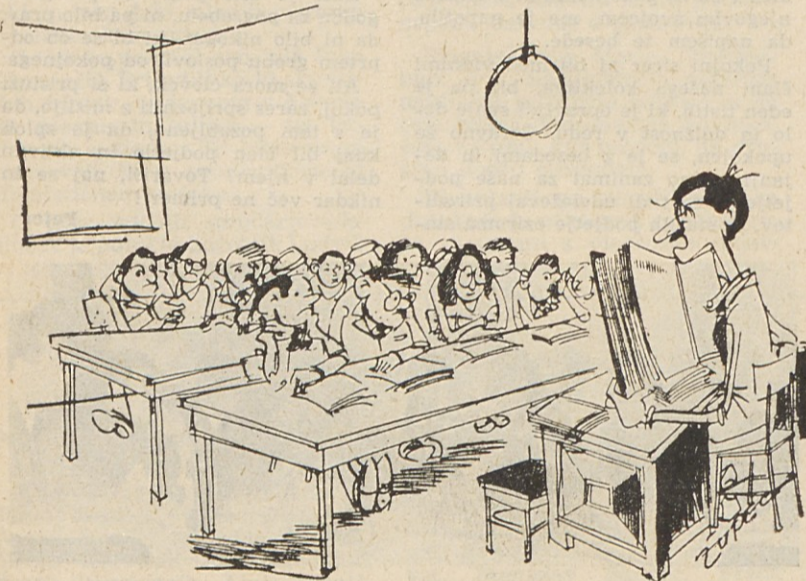
Počasi, tovariši, pustite še kaj za pozneje!
(»Djuro Djaković«)

Brez besed... (LIV, Ilijaš)

SMEH

in drugih kolektivnih

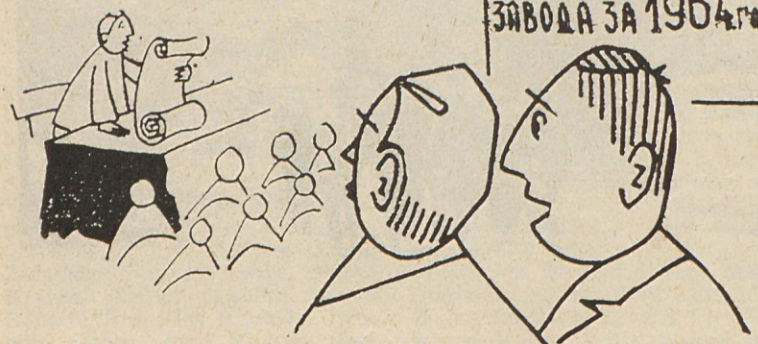
Najbrž smo dali preveč železa v rokavice... (LIV, Ilijaš)

ДАНАС
САСТАНАК
ПРОРАДА
МАТЕРИЈАЛА

Dolgo boste čakali. To je namreč stranski tir (LIV, Ilijaš)

»ZAKLJUČNI RAČUNI«

Ali razumeš, kar govori in imaš kakšno pripombo?
Ne razujem, pripombo pa imam!
(Crvena zastava)

Nihče ni proti nadurnemu delu, če je zares potrebno. Toda kako si zamišljate uvajanje 42-urnega delovnega tedna, hkrati pa zahtevate nadurno delo? (Časopis »Djuro Djaković«)

Uganka

Kdo neki je T. Z., vprašujejo vseprek. Cemu? Za kaj tu gre? Za slovstva novi vek? Gorje!... Res vredno ni besed, če za uganko gre. Če pa ugankarjem za ceno je, za red, T. Z. jim sam pove: Ne šteje se za zvezdo, ne piše tu za slavo; kot vi, kruh služi si le z mezdo in piše — za zabavo. Če kdo pa bolje piše, ostreje piči naj, udari — niže ali više: tako ostanemo pri stvari... Le zlobe — vrag nas vari!

STROJNIŠKI VESTNIK

glasilo oddelka za strojništvo, inštituta za turbo-stroje, društva strojnih inženirjev in tehnikov SR Slovenije

Prinaša aktualne članke iz strojništva, pregled domače in tuje strokovne literature, društvene vesti, poročila o delu in uspehih vseh vodilnih tovarn strojne industrije

Izhaja dvomesečno v nakladi 3000 izvodov.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Aškerčeva 16.

TEHNIKA

Časopis »Tehnika«, organ Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije, izhaja vsakega prvega v mesecu.

Obseg:

1. Splošni del tehnike
2. Naše gradbeništvo
3. Rudarstvo in metalurgijo
4. Strojništvo in elektrotehniko
5. Kemično industrijo
6. Prehranjevalno industrijo
7. Promet
8. Organizacijo dela
9. Obvestila industrijskih podjetij o njihovih proizvodih in tehničnih dosežkih

Vsaka številka obsega približno 25 strani velikega formata 21x29 cm.

Letna naročnina: 12.000 dinarjev.

Posamezna številka: 1250 dinarjev.

Naročila pošiljajte na naslov: DIREKCIJA ZA IZDAVAČKU DELATNOST »TEHNIKA«, Beograd, Kneza Miloša 7/II; telefon 30-106, 30-057 in 30-024

Časopis »Litostroj« izhaja mesečno (s posebnimi prilogami) v nakladi 5.600 izvodov — Ureja ga uredniški odbor. — Glavni urednik dr. Branko Vrčon — Odgovorni urednik Pavel Perko — Tehnični urednik Estera Lampič — Tel. uredništva 33-511 (h.c.), telefon glavnega urednika 580, odgovornega 415 — Cena posamezne številke v prodaji 30 din — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo — Tiskarna ČZP »Primorski tisk« v Kopru.